

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5420201981
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2020:5420201981.1

Uznesenie

Okresný súd Dolný Kubín o návrhu navrhovateľov: 1/ P., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., 2/ Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., na nariadenie neodkladného opatrenia voči: Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1/ Dňa 18.11.2020 navrhovatelia v 1. až 2. rade (ďalej len ako „navrhovatelia“) tunajšiemu súdu doručili návrh, ktorým sa domáhajú, aby súd Q., nar. XX.XX.XXXX, uložil zákaz nakladať s pozemkom parc. č. XXX/XX o výmere 241 m², parcela registra „C“, druh pozemku záhrada a s pozemkom parc. č. XXX o výmere 476 m², parcela registra „C“, druh pozemku záhrada, nachádzajúcimi sa v okrese F., v obci M., katastrálnom území M., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Dolný Kubín, katastrálny odbor a konkrétne, aby mu zakázal previesť vlastnícke právo (spoluvlastnícke právo) k týmto pozemkom darom, ich scudzením tretej osobe (s výnimkou navrhovateľov) alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo ich zaťažil záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby alebo previedol užívacie práva odplátnym alebo bezodplátnym titulom na tretie osoby k uvedeným pozemkom (dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám) až do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva k týmto pozemkom.

2/ Navrhovatelia návrh odôvodnili tým, že sú starými rodičmi Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorému darovali do jeho výlučného vlastníctva na základe darovacej zmluvy zo dňa 29.03.2019 (ďalej len „darovacia zmluva“) vyššie uvedené pozemky (ďalej aj ako „dar“). Navrhovatelia najprv ústne a následne listom zo dňa 16.11.2020 dar odvolali a žiadali od Q., nar. XX.XX.XXXX vrátenie daru z dôvodov, že s nimi prestal komunikovať, neprejavuje o nich žiadny záujem, ignoruje ich, nenavštevuje ich, napriek tomu, že má informácie, že sú obaja chorí na srdce a pozná ich zdravotný stav a tiež, že sa správa hrubo urážlivým spôsobom voči svojej mame (ich dcére - J., nar. XX.XX.XXXX), tým, že jej opakovane vulgárne nadáva, a to aj v ich prítomnosti, vedie neusporiadany život, keď darované pozemky mal použiť podľa dohody na stavbu rodinného domu, do ktorého sa mal následne nasťahovať so svojou priateľkou K., nar. XX.XX.XXXX a jeho maloletým dieťaťom K., nar. XX.XX.XXXX, ktoré má s touto už jeho bývalou priateľkou, avšak na darovanom pozemku nezačal s výstavbou rodinného domu ako bolo plánované, rozišiel sa so svojou priateľkou, s ktorou plánoval postaviť na darovaných pozemkoch rodinný dom a s ktorou má jedno dieťa (pravnúča navrhovateľov, a teda príbuzný navrhovateľov v priamom rade) a druhé sa má narodiť približne o týždeň. Po telefonickom rozhovore medzi navrhovateľmi a Q., nar. XX.XX.XXXX a odoslaní listu - odvolania daru a žiadosti o vrátenie daru, im tento odmietol vrátiť pozemky a odmietal taktiež podpísať spätnú darovaciu zmluvu, resp. akýkoľvek iný úkon, na základe ktorého by sa mohlo vlastnícke právo k pozemkom zapísať v prospech navrhovateľov. Z tohto dôvodu navrhovatelia podávajú na Okresný súd Dolný Kubín na začatie konania o určenie vlastníckeho práva ku darovaným pozemkom, ktorého rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu

vlastníckeho práva k darovaným pozemkom v katastri nehnuteľností. Navrhovatelia boli svedkom toho, ako Q., nar. XX.XX.XXXX ukazoval pozemky potenciálnemu záujemcovi o ich kúpu a prenájom. Navrhovatelia sa taktiež dozvedeli, že Q., nar. XX.XX.XXXX plánuje pozemky predať a tým by sa mohlo zmariť právo navrhovateľov domáhať sa vrátenia darovaných pozemkov, resp. určenia vlastníckeho práva ku pozemkom v prospech navrhovateľov v súdnom konaní, pričom už samotné odvolanie daru a žiadosť o vrátenie daru uvedená vyššie mala za následok zánik nadobudnutého vlastníckeho práva k darovaným pozemkom Q., nar. XX.XX.XXXX. Q., nar. XX.XX.XXXX však výzvu navrhovateľov na vrátenie daru nerešpektoval, a teda je nevyhnutné, aby bolo dočasne ochránené vlastnícke právo navrhovateľov k darovaným pozemkom a tiež, aby boli dočasne upravené práva k pozemkom spôsobom uvedeným v petíte tohto návrhu na vydanie predbežného opatrenia, a to dotedy kým príslušný súd nerozhodne v konaní o určení vlastníckeho práva k pozemkom. Navrhovatelia boli vlastníckmi pozemkov do momentu ich darovania a pozemky susedia s pozemkami, na ktorých majú postavený rodinný dom, a do času ich darovania tvorili súvislý pozemok vo vlastníctve navrhovateľov. Ak by nedošlo k dočasnej úprave práv vydaním neodkladného opatrenia a Q., nar. XX.XX.XXXX by pozemky previedol na tretie osoby, navrhovatelia by stratili možnosť „sceliť“ pozemky a dosiahnuť stav, aký existoval pred uzatvorením darovacej zmluvy. Súčasne sa navrhovatelia dozvedeli, že Q., nar. XX.XX.XXXX si požičiava peniaze od rôznych osôb a majú dôvodnú obavu, že by mohol darované pozemky založiť na zabezpečenie úveru, čím by v prípade nesplatenia úveru riadne a včas mohli byť darované pozemky predmetom exekučného konania.

3/ Navrhovatelia k návrhu pripojili darovaciu zmluvu (spätný prevod vlastníckeho práva), ktorú podpísali dňa 16.11.2020 a list zo dňa 16.11.2020 označený ako odvolanie daru a žiadosť o vrátenie daru adresovaný Q., nar. XX.XX.XXXX a tiež Okresnému úradu Dolný Kubín, katastrálny odbor. Následne ešte súdu doručili darovaciu zmluvu uzavretú medzi stranami sporu dňa 29.03.2019 a výpis z listu t vlastníctva č. XXXX pre k.ú. a obec M. zo dňa 18.11.2020.

4/ Z týchto listín súd zistil, že dňa 29.03.2019 navrhovatelia s Q., nar. XX.XX.XXXX uzavreli darovaciu zmluvu, ktorou žalobcovia žalovanému darovali pozemky CKN par. č. XXX záhrada o výmere 476 m² a parc. č. XXX/XX záhrada o výmere 241 m² nachádzajúce sa v k.ú. M., keď CKN parc. XXX/XX záhrada o výmere 241 m² bola vytvorená GP č. XXXXXXXX-XX/XXXX vyhotoveným J. z CKN parc. č. XXX/X záhrada o výmere 398 m². Na katastrálnom odbore Okresného úradu Dolný Kubín bola táto zmluva zaevidovaná pod č. M. (č.l. 10 spisu) a vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného bol podľa tejto zmluvy povolený dňa 09.05.2019, pričom Q., nar. XX.XX.XXXX je ako výlučný vlastník uvedených pozemkov evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. M. S dátumom 16.11.2020 navrhovatelia vyhotovili list označený ako „Odvolanie daru a žiadosť o vrátenie daru“, ktorý adresovali Q., nar. XX.XX.XXXX a tiež Okresnému úradu Dolný Kubín, katastrálny odbor. V liste uvádzajú, že týmto podľa článku IV. darovacej zmluvy odvolávajú dar a žiadajú o vrátenie daru: pozemku p. č. XXX záhrada o výmere 476 m² a parc. č. XXX/XX záhrada o výmere 241 m² nachádzajúcich sa v okrese F. obci a k.ú. M., ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Dolný Kubín, katastrálny odbor (ďalej len „pozemky“), ktoré Q., nar. XX.XX.XXXX darovali na základe darovacej zmluvy zo dňa 29.03.2019 (ďalej len „darovacia zmluva“). Ďalej je v liste uvedené, že dňom doručenia tohto odvolania a žiadosti o vrátenie daru zaniká automaticky zo zákona uvedená darovacia zmluva a ako obdarovaný už nie je oprávnený ďalej s pozemkami nakladať, nemôže ich nikomu predať, ani prenajať, keďže darovacia zmluva zanikla. Išlo by takom prípade o neplatný predaj, resp. prenájom, a tým, že akémukoľvek záujemcovi o kúpu/prenájom predložia tento list, tak sa dozvie, že darovacia zmluva zanikla a nie je oprávnený s pozemkami akýmkoľvek spôsobom nakladať. Taktiež je v liste uvedené, že na to, aby mohli vykonať zmenu zápisu v katastri nehnuteľností ho žiadajú o podpis štyroch vyhotovení spätnej darovacej zmluvy v prílohe a ich doručenie na ich adresu do 3 pracovných dní od doručenia tohto listu s tým, že jeho podpis musí byť úradne overený (na matrike). V prípade ak túto zmluvu nepodpíše, budú nútení podať návrh na začatie súdneho konania, ktorého predmetom bude určenie vlastníckeho práva k pozemkom. Napokon je v liste uvedené, že dôvodom odvolania daru a žiadosti o jeho vrátenie je to, že sa ku nim ako darcom a členom ich rodiny správa tak, že tým porušuje hrubo dobré mravy, a to konkrétne, že prestal s nimi komunikovať, neprejavuje o nich žiadny záujem a ignoruje ich, nenavštevuje ich, napriek tomu, že vie, že sú obaja chorí na srdce a súčasne vie o ich zdravotnom stave a tiež, že sa správa hrubo urážlivým spôsobom voči svojej mame (ich dcére - J.) tým, že jej vulgárne nadáva.

5/ Podľa ust. § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6/ V danom prípade navrhovatelia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez toho, aby súčasne, prípadne dodatočne (až do vyhotovenia tohto uznesenia) podali aj žalobu vo veci samej, ktorú skutočnosť súd zistil z elektronického registra tunajšieho súdu, keď iný miestne príslušný súd do úvahy neprichádza, nakoľko ide o konanie týkajúce sa nehnuteľností v k.ú. M., okres F..

7/ Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8/ V predmetnom prípade súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov síce obsahuje opísanie skutočností, ktoré majú osvedčovať dôvodnosť a trvanie nároku, avšak v zmysle tohto opisu a ani v zmysle listín pripojených k návrhu nie je možné dospieť k záveru, že nárok, ktorému má byť poskytnutá ochrana je daný.

9/ Navrhovatelia osvedčili, že darovali Q., nar. XX.XX.XXXX (ktorý je podľa ich tvrdenia ich vnukom) pozemky darovacou zmluvou a následne vyhotovili list zo dňa 16.11.2020, ktorým dar odvolali a požiadali ho o vrátenie daru. Z ich tvrdení v návrhu vyplýva, že predmetný list mali odoslať.

10/ Ako však aj samotní navrhovatelia uviedli v predmetnom liste, darovacia zmluva zaniká dňom doručenia tohto odvolania a žiadosti o vrátenie daru.

11/ Ako uvádza konštantná a stále aktuálna judikatúra (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 158/2019), právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ darca toto právo realizuje, zaniká darovací vzťah momentom, keď prejav vôle darcu (výzva na vrátenie daru) došiel obdarovanému.

12/ Dôjdenie výzvy obdarovanému v praxi znamená, že táto výzva mu musí byť doručená, resp. musí sa dostať do dispozičnej sféry tohto adresáta. Pokiaľ sa tak nestane, o zániku darovacej zmluvy a na to nadväzujúci vznik vlastníckeho práva darcu hovoriť nemožno. Z tohto dôvodu nepostačuje len preukázanie (osvedčenie) skutočnosti, že bol vyhotovený list, ktorým sa žiada vrátenie daru a skutkové tvrdenie, že bol odoslaný, tak ako je tomu v tomto prípade, nehovoriac o tom, že tvrdenie je neúplné v tom zmysle, že z neho nie je možné zistiť komu bol list odoslaný, keďže bol adresovaný dvom subjektom: obdarovanému Q. aj katastru, ale najmä kedy mal byť odoslaný. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že list bol vyhotovený dňa 16.11.2020 a návrh na neodkladné opatrenie bol súdu doručený už 18.11.2020, kedy zrejme len s malou pravdepodobnosťou mohlo dôjsť k jeho doručeniu obdarovanému Q.. Každopádne, podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13/ V danej veci ku dňu, v ktorom tunajší súd vydáva toto uznesenie, nebol dostatočne tvrdený a ani osvedčený vznik nároku/práva navrhovateľov, pretože pre obnovenie ich vlastníckeho práva by bolo potrebné, aby darovacia zmluva zanikla ich účinným jednostranným odvolaním daru/žiadosťou o jeho vrátenie. Nakoľko navrhovatelia ani netvrdili, že list bol obdarovanému Q. doručený, resp. sa dostal do jeho dispozičnej sféry (čo možno považovať vzhľadom na deň podania návrhu aj za vylúčené), tak potom nemožno prijať záver, že odvolanie daru so žiadosťou o jeho vrátenie sa stalo účinným a spôsobilo tak zánik darovacej zmluvy a obnovenie vlastníckeho práva navrhovateľov.

14/ Ak nie je osvedčená existencia nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, chýba základná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15/ Ak je opis rozhodujúcich skutočností zo strany navrhovateľa v návrhu síce daný (pozn. sudkyne: čo je aj tento prípad), avšak nie je dostatočný na to, aby súd neodkladné opatrenie nariadil, má to za následok zamietnutie návrhu (Komentár autorov doc. Q. a kolektív k § 327 CSP (M.).

16/ Z dôvodu uvedeného v odseku 14 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keď aplikoval ust. § 328 ods. 1, veta za bodkočiarkou CSP.

17/ Pokiaľ ide o návrh v časti, v ktorej sa navrhovatelia domáhajú uloženia zákazu nakladania s pozemkami, tento je neopodstatnený aj z ďalšieho dôvodu, a to, že neodkladné opatrenie má subsidiárnu povahu a prednosť pred ním má nielen zabezpečovacie opatrenie (pozn. sudkyne: čo sa predmetnej veci netýka), ale aj iné právne inštitúty. V tomto prípade ide o inštitút zakotvený v ust. § 228 ods. 2 CSP, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

18/ Vrátanie daru sa v súdnom konaní realizuje prostredníctvom žaloby na určenie vlastníckeho práva darcu. Darca teda môže po zo začiatí takéhoto konania žiadať kataster (podľa § 39 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam) o zapísanie poznámky o prebiehajúcom súdnom konaní a ak by potom následne došlo k prevodu vlastníckeho práva z obdarovaného na tretiu osobu, rozsudok o určení vlastníckeho práva by bol pre túto tretiu osobu záväzný rovnako ako pre obdarovaného. Tento inštitút poskytuje dostatočnú právnu ochranu pred účelovými a inými prevodmi vlastníctva žalovanej strany pri danom type žalôb.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 357 písm. d) a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).